

הזדהות

תושבים ישראלים מוחים נגד עונשי הממשל. תושבי סניף הנגב של האגודה לזכויות האזרח בישראל, מביעים את תה של האוניברסיטה בביר-זית. סגירתם של מוסדות-חינוך היא פגיעה בזכות האלמנטריות של האדם לרכוש השכלה. טיבעי הדבר שסטודנטים בעולם יביעו דיעותיהם, ובמיוחד כאשר הדבר קשור לעתידם. אנו מוחים נגד הענישה הקר-לקטיבית של הממשל הצבאי. הרי סת בתים ואטימתם. לא תתרום לחיים משותפים ודריקיום בשלום בין שני העמים.

הרב יונתן פרדמן, רב קודר, מרק סויגל, ג'ני גרינברג, באר-שבע

נגד

המתנכלים

אגודת צער בעלי חיים צריכה למחות על ה- יחס לכינים.

לאחרונה מתנהל בארץ מסע-השמדה נורא. מלווה בהשמדות קשות וכיניים שהגיייר אינו סובלן נגד חיות קטנות ועדי-נות. שאף אינן יכולות להת-גונן מפני המשמיצים המש-מידים. כל אמצעי-התיקשות, ושורה של משרדים ממשל-תיים משתפים פעולה נגד "נגע" הכינים, ואיש אינו פו-צה פה ומצפץ, אפילו לא אגודת צער-בעלי-חיים, שזה תפקידה המובהק.

אני רוצה להרים קול-זעקה בשם הכינים המדוכאות! אני גם רוצה להזהיר שמסע ההש-מדה עלול להתקל בתגובת נגד חריפה, שהארץ כולה תיגרר בעיקבותיה! ולסיום: אני עומד לייבא לארץ מיבחר גדול של מכשירי-ריגורוד ידניים ואלקטרוניים בשלל צבעים. נא להמתין.

אהרון גורדשמיין, מחת'ג

לא יאמן יאמן

פגישת הקאנצלר האוסטרי ושרהפנים הישראלי עב-רה בשלום.

לא יאמן ממש, אבל מתברר ש-ברונו קריסקי לא אכל את יוסף בורג, לא קילל אותו ולא גידף אותו, לא הוציא אותו לתרבות רעה ולא הוציא אותו אפילו ל-מד. ולא רק זאת, אלא שהקאנצלר האוסטרי אפילו הציע לשר היש-ראלי שתייה חמה! אחרי שבמשך שנים ארוכות הלעיסה אותנו העי-תונות בסיוורים לרוב על קריסקי הנורא, נראה לי העניין הזה מורד לגמרי.

רוברט וזרד, חיפה

לידיעת

הקוראים

המערכת אינה נוהגת לתחזר כתביד וחומר הנשלח אליה. הכותבים למדור זה מתבקשים לכתוב בקיצור, על צד אחד של הדף, ברווחים גדולים - רצוי במכונת-כתיבה.

יעקב שרת / איש מאדים תולעת שמיר

אלא גם כדרך להמאסת החיים על תושבי הגדה במטרה לעודד הגירה מן השטחים. הוכחה? לא שמעתי שבימי "המערך" נאסר על המפוצים, אלה אשר מישו מבני-מישפתתם אכל בוסר ושיני כולם הן שקהו, לשקם את הריסותיהם. העונש "המערכי" היה חד-פעמי. לא כן בימי "הליכוד" האחרונים.

נאמן עלי יוסף צוריאל מ"מעריב", שדיווח ב-25 בנובמבר, ברשימתו, "שטח צבאי", כי "החלקות שעליהן מוטלות הריסות הבתים בבית-שחור הוכרו לשטח צבאי. שינוי מעמדה של האדמה בוצע שעה קלה לפני ההריסה. ניצג המימשל הצבאי טרח להודיע לראשי שלוש המישפחות, כי לא רק בתיהם נועדו להריסה, אלא גם האדמה לא תהיה ברושם... כאשר ביוזמת ראש-העירייה חנא אטרש החלו הכנות לבניית הבתים מחדש, התברר שאסור להקים בתים על השטח!"

1124 בתים שפוצו המערך לא הביאו את הרגיעה, לא שיכנעו אם לוותר על מאווי הלאומיים.

חוששני, שכשם ששוטי "המערך" לא הועילו, לא יועילו גם עקרבי "הליכוד". ומן הטעם הפשוט, שלבד מרצה שיטתי מאורגן של כל ערבי השטחים הכבושים לא יצלח שום צעד אחר לרוקן את השטחים הללו.

כמובן, יתכן מאוד שאני טועה. יתכן, שמדיניות פיצווי-הבתים והפקעת קרקעותיהם תשיג את שלה. נניח שהיא גם תרתיע וגם "תעודד" הגירה. אבל כלום לא ברוח, שבתוך כך תשתנה לא רק ההווה בשטחים, אלא תשתנה - ובכיוון של השחתת-יתר - גם ההווה של חיי הכובשים!

כלום תהליך ההתקצנות של מישר הכיבוש הישראלי, הא-מורה להמאסי על תושבי השטחים הכבושים את החיים, לא יוליך במידה גוברת והולכת להמאסת הוויית הכיבוש והתעמרות, יותר ויותר, על הכובשים? הנוכל להמאסי את החיים על זולתנו, מבלי שבתוך כך נמאס על עצמנו?

שכחת שאתה הראש?

האם המושע אריאל שרון הפליג או לא הפליג לאפריקה ב-שליחות ביטחוני-מדינית, כדי למכור סיוע צבאי נגד לוב במחיר חידוש הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל? עושה רושם שכן. ואם כן, הרי שאם הקשרים לא יחודשו יתחורר לזל, כי היתה זו שליחות-שווא. שליחות כשל מיותרת. אני מאמין במה שפירסמו שבועונים זרים על המסע המשונה

לבד מדצח שיטתי של כל התושבים אין דרך לרוקן את

השטחים הכבושים * לאן אתה רץ, אריאל שרון?

הזה, מפני שהגיונו הצולע עולה בקנה אחד עם תפישת העולם השרונית, ליכודית, הרואה בישראל מעצמה אזורית שאין דבר נבצר ממנה מהאוקיאנוס האטלנטי ועד המיפרץ הפרסי, ממוצאי ים-סוף הדרומיים ועד גבולות ברית-המועצות בצפון.

בשם תפישה נלוזה זו, שמקורה בממשלות קודמות ובתקופות קודמות, הרשתה ישראל לעצמה להשתעשע בגורלות העם הוחרדי הרחוק יותר, ובגורלות חלקים של האוכלוסיה הנוצרית בלבנון, הקרובים יותר. פרשת ההתערבות בחיי הנוצרים בלבנון טרם נסתיימה, אם כי כבר מחוויר לכל שהיא מסוכנת לאין-שיעור יותר ממה שהעלו בדעתם המתכננים הישראליים הפשטניים. אשר לכורדים, ברי כי ישראל לא נשכרה באורח ממש מהתער-בות בעולמם הכאוב והמסובך, אך היא בוודאי ובוודאי נטעה בלב כורדים לא מעטים תיקוות-שווא, שלא נתממשו מן הסיבה הפשוטה שלא היה אפשר לממשן. כמה כורדים שילמו על-כך בחייהם לא מעניין עוד איש בישראל; מה שלא מפריע לאיש להתמסר לרומנטיקה כורדית מזוייפת.

עכשוו אנו מרחקים לכת למעבה אפריקה. ישראל, לא פחות ולא יותר, היא היא שתציל שם מדינות שחורות מן ה"קולוניא-ליזם של קד'אפי". אך תמול-שלוש היינו עדים למהומה גדולה סביב כוונת ההתפשטות הלובית לעבר סודאן. ברוך השם, המהומה חלפה ואיננה, ללא התערבות מעצמתית ישראלית. וגם מצאד נסוג השטן המקטרג על אפריקה בלא סיוע ישראלי הקיף. נראה, שיש עוד כמה כוחות הפועלים בשטח, והם מסתדרים לא כל-כך רע בלי ישראל, הנדחקת בשום-מה להפגין כושר התערבות גלובאלי במקום לעשות בדיק-בית.

אין פירושו של דבר, שאין טעם לחזר אחרי האפריקאים, ולשכנעם לחדש קשרים רשמיים, ולקנות מוצרים ישראליים שונים, לרבות ביטחוניים. אבל דברים שכאלה צריך לעשות בשום שכל, בצניעה, ובלא להסתכן בבזיון במיקרה של אי-הצלחה. לכן מזור מאוד, שדווקא שר-הביטחון היה צריך לצאת למסע אפריקאי מנופח כזה. יש בישראל מוסדות, ובהם אנשים שאולי הם פחות מפורסמים, אבל לגמרי לא-פחות מוכשרים, המסוגלים לבוא בדברים עם אפריקאים למיניהם ולקשור עימם עיסקות למיניהן. השר יכול להישאר בבית, או לנסוע לחגיגות טקסיות (שאינן נעשות במחתרת).

שמעתי מחנוך ברטוב שמע מפני מי שמע: "כל הגוף כולו מתאוה להשתין, אבל כשצריך הוא רץ ומפעיל לצורך זה את הזין". אז לאן אתה רץ, אריאל שרון? שכחת שאתה הראש?

ממש לא יאמן. שר-החוץ שלנו, יצחק שמיר, התחיל להיות רגיש, לפתע פיתאום, לבעיית "ההסברה", או נכון יותר, לבעיית התדמית של ישראל והשתמעויותיה לגבי מעמדה הבינלאומי. אין-ספק, תולעת ה"חוצית" המפורסמת, אשר כירסמה בלב שר-החוץ רבים וטובים - או לא כל-כך טובים - בישראל, חדרה באורח פלא לגופו, ולפי כל הסימונים התיישבה לה דווקא במוח.

אחרת, יקשה לתרץ את העובדה המדהימה, כי האיש הזה, יצחק שמיר האיתן והמוצק כל-כך - ממש נץ מפוסל בשם - המליץ לפני ממשלת בגין להימנע מפירסום נתונים על היקף פיצוץ-בתים בשטחים. תולעת שמיר?

למרבה המזל היהודי, ראש-הממשלה, מנחם בגין, דחה את ההצעה התולעתית הזאת בו במקום. באבירותו האצילית כי רבה, אין הוא מסוגל לעשות דבר והיפוכו - לפוצץ ולא לפרסם. תארו לעצמכם מה היה אילו בימי המאבק בבריטים היו פיצוץ האצ"ל עוברים ללא-פירסום; הרי זה כאילו לא היו!

לא. פיצוץ ופירסום הולכים יד-ב-יד. ובינינו ובין עצמנו, כלום אפשר אחרת? מה, בצד שכנגד אין בעלי-חשבון, אשר מצרפים אחד לאחד את הפיצוצים הללו, כל אחד ותמונתו הפסטורלית, ומסכמים אותם שוב ושוב?

מכאן, שהדבר שיצחק שמיר התכוון לו - אם אכן אני קורא נכונה את מחשבותיו מבעד לעשן, לאבק ולהדים המתגלגלים של שלושת הבתים שפוצצו בבית-שחור - אינו הימנעות מפירסום נתונים על היקף פיצוץ-בתים בשטחים הכבושים, אלא הימנעות מפיצוץ. נקודה. כך, מרגע שיצחק שמיר התחיל, למרבה התדהמה, להיות שר-החוץ באמת - כלומר מי שעניו פקוחות ואוזניו קשובות למציאות האמיתית בעולמנו, ככל שהיא משמעת לגבי מעמדה של ישראל, לגורל כולנו וצאצאינו אחרינו - מרגע שהוא תפס את העובדה החמקמקה, שישאל אינה קיימת בחלל הריק, ולכן אינה יכולה להרשות לעצמה לנהוג בעולם הזה כבתוך שלה, ממש מרגע זה הוא גם חדל להיות שר-החוץ. מפני ששר-החוץ כזה, שעניו פקוחות ואוזניו קשובות והוא מגיב לא על גרויים תנ"כיים מימי יושע בן-נון, אלא על מה שקורה כאן ועכשוו, אינו שמיש לממשלת בגין, ממשלה שאינה חיה ופועלת במציאות האמיתית.

עכשוו יש לשער, שר-החוץ שלנו נתפס לסיחרור הנורא, שהוא שלב מובהק ביותר בחולי תולעת החוצית. כמי שסבור, כי אי אפשר, "להסבי" מעשים וואלים, שכן למעשים נואלים יש תכונה מוזרה שתם מסבירים את עצמם ואינם ניתנים להסברת-כזב, עליו, בכל זאת, לתת יד להסברת-כזב - או להתפטר. אבל התפטרות - כמו פיצוץ - היא צעד שאי-אפשר להימנע

מפירסומו, וברי כי הוא יעיד כמה עדים על מחלוקת חמורה בממשלה, דבר שיחליש לא רק אותה אלא את המדינה כולה. ובכן, להתפטר או לא להתפטר? היכן הנוק הגדול יותר: בעניית אמן אחרי מדיניות בלתי-קבילה, בלתי-אפשרית, ובלבד שלמי חוץ (ופנים) לא יכולע לתדמית הממשלה כמאוחדת, או בקריאת תיגר על מדיניות שלילית, שגויה, מנותקת מן המציאות, אבל במחיר פגיעה קשה בתדמית הממשלה?

מעניין איך תולעת שמיר תפוצץ את הסלע הזה של מחלוקת פנימית.

ההשמדת וגם ירשת?

ברשימה קודמת על פיצוץ-הבתים בשטחים הכבושים ציינתי בתמימותי, כי מספר הבתים שפוצצו עד כה בוודאי אינו מגיע לאלף, ואחר-כך שאלתי בלעג, "אז מה יש?" טעיתי. מספר הבתים שפוצצו מסתכם לדברי ראש-הממשלה ב-1165 בדיוק, 1124 בימי ממשלות המערך ו-41 בימי ממשלות הליכוד. מנחם בגין עשה עניין שלם מההבדל הניכר במספר הפיצוצים בשתי התקופות השליטוניות השונות, ומבחינה פול-מוסית אולי זכה בנקודה או שתיים. דוברי "המערך" - הוץ מאיש אחד שהפגין אומץ-לב ועירנות מחשבתית, שאינה כפונה למקובלות נוסנות (אבא אבן) - התפתלו וטענו טענות שונות ומשונות, שעיקרן הצדקת "הפיצוצים שלהם" בחומרה האמיתית של פישעי יושבי הבתים שפוצצו.

כלום זאת השאלה? השאלה היא מהי תכלית הפיצוצים, והאם הם משיגים את התכלית אשר לנגד עיני המפוצצים. והנה מבחינת התכליתיות יש הבדל תהומי בין פיצוץ שתי מערכות הכיבוש, ככל שכבוש הוא כיבוש ואינו ניתן לחלוקה. ההנחה שבסוד מדיניות הפיצוץ צים בימי שלוט "המערך" היתה, בנוסף לעצם ההזדקקות לענישה קשה ברמת הנקימה (הרי אחד מיסודות העונש מימי-ימימה הוא הנקם), גישת ההרתעה. לא כן בימי ממשלות "הליכוד", וביחוד בימי הממשלה השניה, הנוכחית, שבשליטת שר-הביטחון אריאל שרון.

ממשלה זאת, שכמובן גם היא אינה משוחררת מיצרי-נקם, מפוצצת בתים בשטחים הכבושים לא רק בשם עיקרן-ההרתעה,